

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De præbendis & dignitatibus. Consilium CCXLII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

Proinde manifestissimum, est hac exceptione antum contineri illa beneficia, quæ per aliquam uriscripti constitutionem corpori juris includam specialiter vel generaliter dispositioni Sedis Apostolicæ reservata sunt; ut specialiter quædam sic reservata inveniuntur. Vt imprimis ex constitutione Clementis Tertij, c. 2. de præben. lib. 6. Gregorij Decimi, c. Statutum eod. tit. in 6. Bonifacij Octavi, in c. præsentis eod. tit. Benedicti Duodecimi, c. Ad regimen De præb. & dig. in Extravag. communib. Ioannis Vicesimi secundum, c. Ex debito in Extravag. communib. De elect. Pauli Secundi c. Execrabili de præben. in Extravag. communib. beneficia in Curia Romana vacantia, & præsertim Curialium seu aliorum eorum familiarium. Item ex constitutione Ioannis Vicesimi secundum beneficia vacantia per adeptionem, & retentionem plurium curatorum beneficiorum, & ex aliorum constitutionibus alia quædam, quæ diligenter describit Aeneas à Falconibus in tract. de reservat. benef. quest. 2. princ.

2. Cujus generis beneficia ut specialem notam habent mirum non est sic peculiariter affici & reservari, propter Pontificiæ potestatis & auctoritatis præminentiam & prærogativam; ut etiam in dubio non censeantur comprehendi sub quocumque indulto de beneficiorum dispositione agente, rebus, ad concordata tit. De reservat. in princ. & in tract. nominat. q. 15. & in praxi benef. lib. 1. tit. de reservat. & in forma signature in verb. specialiter vel generaliter Absurdum itaque est putare aut existimare, quod vigore hujus indulti nominationis non possit acceptari beneficium quoquo modo pertinet ad dispositionem Sedis Apostolicæ: nam ita ad corticem verborum rem captando, prorsus inutile & sine ullo effectu esset hoc indultum tam sollicitè, tantoque conatu per intercessionem Majorum suæ Catholicæ Majestatis impetratum; * cum nulum omnino sit beneficium Ecclesiasticum, cujus dispositio ad Papam non pertineat, c. 2. De præben. lib. 6. c. Omnes 32. dist. Clem. 2. Vt lite pend. adeo ut Papa in beneficiorum collationibus Ordinarius Ordinarius dicatur, & cum omnibus Ordinariis Collatoribus concurrente illos prævenire & disponendo de beneficio quocumque, illos excludere possit, c. Cuncta per mundum ix. q. 3. c. Dudum De præb. lib. 6. c. Quia tibi ibi Panorm. De concess. præb. rebus, in praxi benef. lib. 1. tit. De devolut. n. 47. Sed hic modus dispositionis generalis non est de jure istius specialis reservationis seu affectionis corpori juris inclusa, Aeneas de Falcon. in d. q. 2. prin. n. 14. quæ in dictis Bullis nominationis sola excipitur.

Vnde vis & operatio specificæ istius exceptionis, quæ est regulam in casibus non exceptis confirmare & ampliare, l. Nam quod liquido de penul. leg. hoc manifestè facit & postulat, ut quæcumque alia siue generalis, siue specialis potestas Pontificia sub illa exceptione non contineatur, sed maneat sub regula, seu generalitate indulti, & sic acceptari etiam possint beneficia spectantia ad dispositionem Sedis Apostolicæ. Id quod evidentioribus expressioribusque verbis exprimitur in dicta Bulla Clementina, his verbis, Accepere valeant beneficia etiam Apostolica dispositioni quomodolibet, præterquam reservatione generali in corpore iuris clausa, reservata. Et quod non censeri

debeant in hoc indulto exclusa beneficia, quorum disponendi potestatem qualemcumque habet Papa, manifestè ex illo etiam deprehenditur, quod ipsa etiam Bulla Leonina, nedum in Clementina, & Gregoriana, aperte & discretè dicatur quodd nominati acceptare possint beneficia quovis mense, non tantum ordinario, sed etiam Apostolico vacantia: quo ipso manifestissimè significatur etiam ad dispositionem Apostolicam pertinentia beneficia vigore hujus indulti nominationis acceptari posse: nam in Apostolico mense vacans beneficium ad alium, quam ad Papam pertinere non potest, c. Statutum de præben. lib. 6. In tam evidente itaque & verborum, & rei serie, dubitari non convenit, an vigore hujus indulti acceptari possint beneficia ad dispositionem Sedis Apostolicæ pertinentia, si modò non sint reservata reservatione generali in corpore juris clausa; qualia dici non possunt, quæ ad ordinariam Papæ dispositionem pertinent, quæ si ulla alia, vel maxime subjacere debent huic indulto, in quo Papa sibi extra dictam causam generalis reservationis in corpore juris causæ, parcere noluit, Equidem licet nominationes ordinariis Collatoribus diriguntur; inde tamen non restringitur nominati potestas, ut non possit acceptare beneficium, quod non ipsi sed Papæ vacat: satis enim est illum ordinarium illius esse Collatorem ad cognoscendum stationem, ex qua nominatus acceptare possit, & illum ad alterius collationem non evagari. Sic quod nullus sit certior, nullus frequentior usus hujus indulti, quam in acceptandis beneficiis vacantibus in mensibus Papalibus; si modò non sint illa generali reservatione in corpore juris clausa reservata. Et proferri possent infinita exempla rerum similiter semper iudicatarum in Parlamento Mechliniensi, Cancellaria Brabantia, & alijs Concilijs Provincialibus, quibus secundum nominatos, & pro eorum nominatione iudicatum hæcenus semper fuit super beneficijs in mense Pontificio & ex vacatione Papali acceptatis: uti nobis ea de minimè dubia hæc questio videatur.

De præbendis & dignitatibus.

S V M M A R I U M.

Ex indulto nominationis Facultatis Arbitrium facta prior acceptatio potior est posteriori provisione Apostolica.

1. Petenti non profuturum concedi non debet.
2. Provisio apostolica tempore prior, iure est potior.
3. Vetus deficiens non arguit iuris defectum.
4. Nominationi non subijci beneficia post nominationem creata.

CONSILIVM CCXLII.

PROPOSITIO, quam Dominus & Magister Ioannes Ravenstein fecit adversus petitionem seu postulatum.

seu postulationem literarum Placiti suæ Regiæ Majestatis, pro parte Domini Ioannis de Wilde, in amplissimo Secretiore suæ Majestatis Concilio propositam, super collatione Papali Canoniciatus, & præbendæ Ecclesiæ Gandavensis, ex morte Domini Arnoldi de Bruxellis novissimè vacantium, bono jure omnino nititur. * Quod enim supplicanti prodelle non potest, sed alteri negotium facessere potest, concedendum non est, l. 1. §. si idem aint D. De aqua plu. arcen. ut regulariter quæ impertinentia & irrelevantia sunt, admittenda non sunt, l. si duo patroni de iurem. l. ad probationem c. de probat. Currenim quod negando sopiri potest & debet negotium vel Principali auctoritate, vel ex iudicis iurisdictione, potius & prius compendiosiore viâ non negabitur, quàm concessum in disceptationem & discussionem admittetur, l. æquissimum de usufructu. Cum itaque in ea conditione satis manifestè sit dicta Papalis collatio, quod ex illa Ioannis de Wilde neque in petitorio, neque in possessorio adversus Domini Ioannis ex indulto nominationis acceptationem unquam obtinere poterit, nulla est ratio, cur concedi debeant petitiæ literæ Placiti, ad illius collationis Papalis quemcumque usum & exercitium. Vñ enim illius esse non posse demonstrat in hac Papali provisione tam formaliter inserta hæc conditio, *quomodo eorum* (Canoniciatus scilicet & præbendæ) *dispositio ad nos has vice pertineat*: ita ut deficiente hac conditione manifestissimum esse debeat, huius provisionis nullas esse vires, nullumque posse esse effectum, l. si ita sit scriptum §. 1. de leg. 2. Defecisse autem seu potius exillere non potuisse dictam conditionem atque ita in ipso concessionis momento Papalem hanc provisionem fuisse nullam, l. cum ad præsens D. si cert. per. inde liquidò apparet, quod tempore huius provisionis dicti Canoniciatus & præbenda non vacabant, ut pote per dictum Dominum Ioannem Ravenstein ex alia Papali provisione, hoc est, ex dicto nominationis indulto, preoccupati in mense Novembri; sic & plura uno integro mense ante provisionem Domini Ioannis de wilde: ut non potuerit dici ea vice, seu eo tempore, quo dicto de Wilde provisum fuit, ad S. D. N. Papam pertinuisse dicti Canoniciatus dispositio, quæ nulla est, nullaque esse potest nisi vacantis beneficii, c. 1. & 2. de concess. præben. Et in duobus per Sedem Apostolicam provisus, is ut prior, ita etiam potior habetur, qui in obtinenda provisione tempore prior est, c. illi qui de præben. lib. 6. c. Qui prior de reg. iur. lib. 6. Neque sanè ulla dubitatio est, quin si pro parte dicti Ioannis de Wilde suæ Sanctitati fuisset suggestum aut narratum de priore acceptatione, & provisione D. Ioannis Ravenstein, ex suæ sanctæ quæ Sedis Apostolicæ præcedente indulto, dictus de Wilde hanc posteriorem gratiam seu provisionem non fuisset obtenturus: ut nullâ ratione ei permittendus sit usus prætenso huiusmodi provisionis non nisi obreptitiè impetratæ, adversus indultum præcedens ad intercessionem suæ Majestatis ejusque progenitorum impetratum.

Conf. Wamel. Tom. I.

Et quod pro parte D. Ioannis de Wilde dicto nominationis indulto obijciatur, quod nominationes Lovanienses hæcenus locum non habuerint, nec effectum sortitæ sint, ex manifesta contraria rei veritate convincitur in tam evidenti, notorio, & frequenti dictarum nominationum usu, in quo ut conservandæ & ampliandæ, ita assidua Universitatis reparandæ unicuique & principale est præsidium. Et si Dominus Ioannes de Wilde hanc non usum, sic non in genere universaliter, sed particulariter de Ecclesiâ Gandavensi accipit, quasi in ea effectum hæcenus sortitæ non fuerint (etiamsi id præsupponeretur verum esse, quod tamen non creditur, & diligentia inquisitionis adhibita facile probari posset perinde in illa, ut in alijs illius usum & effectum fuisse) inde tamen aditui non poterit usum illarum esse non posse: nam ex nudo non usu necessariò non potest inferri deficiens usus, seu utendi potestas, aut usus deficiens effectus, l. de quibus in fine & ibi DD. De legib. quæ enim facultatis sunt, ut necessitatem usus non habent, ita in neglecto aut dilato usu ex solo temporis cursu non amittuntur nec pereunt, l. Ariani. C. De hæret.

Quod ne quidem ex eo quod Ioannes de Wilde replicando ulterius obijcit, de nova erectione dictæ Ecclesiæ Gandavensis post concessionem dicti indulti nominationis, dici potest. Et si enim hoc verum esset, & admitti posset, quod sub indulto nominationis non comprehendatur, nec sub eo cadat beneficium post datam indulti nominationis primùm creatum, quod ante nullum erat, rebus. In tract. nominat. quest. 15. num. 32. ut nec sub mandato de providendo tale novum beneficium comprehensum censetur, Clem. in de re script. & ibi Gloss. data decis. §. 35. Quidam patronus, quæ est 11. sub tit. de iure patron. in antiq. Gemman. cons. 69. circa primum: id tamen non potest ad rem propositam, hoc est ad dicti Domini Ioannis Ravenstein hanc nominationem aut acceptatum ipsius Canoniciatum adaptari; idè quod Ecclesiâ Gandensis, & in ea hic Canoniciatus, non sit creata post hanc Domini Ioannis nominationem, sed fuerit multis annis ante illam, quod per se notissimum est; ita ut tempore huius nominationis ut Ecclesiâ Gandavensis, ita quoque hic Canoniciatus in sua perfectione steterint, illiusque ob id ordinariam collationem Episcopus Gandensis pro tempore habuerit; & sic in eo quoque verificari & effectum sortiri potuerint dicti indulti nominationis verba, per quæ graduati nominari possunt si non habituris, saltem in præfati tempore nominationis habentibus qualemcumque beneficiorum dispositionem; ut quibus dicti indulti verba conventunt, conveniat quoque illius dispositio, l. 4. §. toties de damno infecto. Quamvis igitur Ecclesiâ Gandensis, & in ea Canoniciatus diu post impetratum, & Facultati Artium concessum à S. D. N. Papa nominationis indultum, ex transformatione aliarum Ecclesiarum sint erecti: non facit tamen id impedimentum, quò minus tam generale privilegium, etiam ad postea erecta, seu translata beneficia extendi & effectus suos operari possit, fatisque ob id sit, quod tempore nominationis

(quam non facit ipsum indultum, sed facere Nominatoribus permittit) is, ad quem fit nominatio, habuerit beneficii, de quo agitur, qualemcumque dispositionem.

Advocatus, qui pro Domino Ioanne de Wilde confecit Replicam, obiectionem istam videtur desumpisse ex Petro Rebuffo, d. *quæst.* 15. nu. 32. sed non satis bona fide. Non enim hoc ille tradidit, quod beneficia post concessionem indulti seu privilegij nominationis creata non comprehendantur sub indulto, ut in dicta Replicam assumitur; quia id verum aut juri consentaneum non est; sed hoc dumtaxat, quod beneficia creata post datam seu factam nominationem, non debeantur nec acceptari possint ex ipsa nominatione: quod rei propositæ accommodari non potest. Et ne ex ancipiti, aut distorta aliqua dictorum verborum interpretatione hæc illius traditio ad ipsum indultum seu gratiam nominandi trahi possit, seipsum declarando, & apertius interpretando subiecit postea idem Rebuffus (quod dictus Advocatus vel non legit vel dissimulat) quod beneficium de novo creatum deberi possit illi, qui post creationem beneficii nominatus fuerit. Qui est casus nostri Domini Ioannis Ravenstein nominati in anno octuagesimo sexto, & sic multis annis post dictam erectionem Episcopatus Gandavenfis. Diligens itaque, & accurata verborum tam dicti indulti in permissu illius usu interpretatio, quam præfati Rebuffi in hoc juris articulo explicatio, evidenter demonstrant hoc nominationis indultum, extendi posse, & locum obtinere in quibuscumque beneficiis ante diem factæ nominationis auctoritate superioris creatis; etiam si ipso nominationis indulto fortè posteriora inveniantur, ut scilicet inspicitur data nominationis, ex qua nominatus primum incepit jus habere, & per quam is, ad quem fit nominatio, disertè gravatur nominato conferre aliquod beneficium, cuius qualemcumque dispositionem in præfati tunc habuit, vel etiam habiturus est. Quæ est & Clementinæ constitutionis, d. *Clemen. in nova interpretatio*, & ad illam accommodatum in satis simili juris articulo Geminiani responsum, d. *conf.* 69. nu. 2. Cum igitur hæc tam manifesta sint, existimamus Amplissimorum Dominorum officium in eo versari, ut offensionis lapidem removendo dicto D. Ioanni de Wilde potius denegent petitas literas Placiti, quam nihil in exitu profuturas, & dicto D. Ioanni Ravenstein molestiam, non periculum causæ parituras, concedant.

De Præbendis & dignitatibus.

S Y M M A R I U M

Petitorium ex indulto nominationis Facultati Artium datum in Univeritate Lovanien. & collatione ordinaria per surrogationem.

1. Beneficiario cui de competente beneficio provisum est, ex delegata potestate de alio beneficio provideri non potest.
2. 5. c. 15. cui De præben. lib. 6. intellectus.
3. collator ordinarius an sua an delegata potestate censetur conferre nominato.

4. Collator ordinarius non prohibetur conferre habenti beneficium sufficiens.
6. Interpretationem certam quæ habent mutari non debent.
7. Incompatibilitas non impedit incompatibilium acquisitionem, sed retentionem.
8. Residentia necessitas ob bella & alias impossibilitates relaxatur.

CONSILIUM CCXLIII.

DIFFICULTAS, quæ coram Reverendo Domino Auditore in Curia Romana ex parte Matthiæ Christiani suppositi seu surrogati adversarij movetur M. Godefrido Chiney V. l. Licentato, super Canonatu & præbenda collegiata Ecclesiæ Beatae Mariæ Tongrensis, quam idem M. Godefridus, vigore indulti nominandi à Leone Decimo Papa Facultati Artium in Univeritate studij generalis Oppidi Lovanienfis concessi, acceptavit & obtinuit, * ex Bonifacii Papæ Octavi constitutione, in c. 15. cui De præben. lib. 6. decretique sacri œcumenici Concilij Tridentini, sess. 24. cap. 17. de reformat. & sess. 6. cap. 4. de reformat. istam aliquam probabilitatem habere non videtur; nunc præsertim post declarationem interpretationemque per Congregationem Illustrissimorum Dominorum Cardinalium, dubijs & difficultatibus ex decretis dicti Concilij Tridentini emergentibus dissolvendis per Sedem Apostolicam præposituram, factam, de qua infra dicitur. Difficultas, quæ post longa hujus lites certamina tandem velut in illius exitu per Dominum Auditorem inijcitur, desumpta est ex eo decreto Concilij Tridentini, d. sess. 24. cap. 17. quo non obscure cavetur, quod uni eidemque non possint conferri duo beneficia personalem residentiam ex æquo requirentia, permissa dumtaxat potestate habenti unum beneficium, quod personalem residentiam requirit, conferendi alterius, sed quod omnino simplex sit, & personalem residentiam non requirat. Quod per dictam Congregationem dispositivo sensu apertius expressum dicitur, facta declaratione, quod omnes Canonici in propria Ecclesia residere, & personaliter de servitio debeant, c. Quia nonnulli De cler. non resid. eaque ratione nunc effectum sit, ut duo Canonici reputentur incompatibiles; ut olim dumtaxat plures dignitates, pluraque curata beneficia, c. De multis De præben. Quo constituto, in consequentiam illius hoc quoque constitutum videtur, quod adeptio unius Canonici faciat possessorem illius ad alterum Canonici adipiscendum omnino incapacem & inhabilem: eaque ex causa dicto M. Godefrido de Canonatu Tongrensi ex prædicto indulto nominandi factam collationem seu provisionem fuisse vitiosam, propter antecedentem adeptionem Canonici in collegiata Ecclesia de Hilvarenbeeck, per dictum M. Godefridum antea ex alio nominandi indulto dictæ Universtitatis per Fel. rec. Sixtum Papam Quartum concessi, acceptati & obtenti. Idque ob id magis quod per obiectam Bonifacii Octavi constitutionem, in d. c. 15. qui, sancitum sit, eam, cui concessum est, ut auctoritate Apostolica possit uni persone